

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ИНСТИТУТ УПРАВЛЕНИЯ
И СОЦИАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ**

Кафедра социальной работы и реабилитологии

ГРАБОВСКАЯ
Светлана Збигневна

**СОЦИАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ МОЛОДЁЖИ В УСЛОВИЯХ
СТАНОВЛЕНИЯ РЫНОЧНЫХ ОТНОШЕНИЙ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
Кандидат экономических наук,
доцент Е.А.Киеня

Допущена к защите

«___» _____ 2017 г.

Зав. кафедрой социальной работы и реабилитологии

кандидат социологических наук, доцент

_____ Н.Н. Красовская

Минск, 2017

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа аб'ёмам 81 старонка, у тым ліку 10 ілюстрацый, 3 табліцы, 50 крыніц, 8 дадаткаў.

Ключавыя словы: моладзь, сацыяльныя праблемы, рынкавыя адносіны, эканоміка, дзяржаўная маладзёжная палітыка ў Рэспубліцы Беларусь, прафесійнае самавызначэнне моладзі, схільнасці да працы ў розных відах прафесійнай дзейнасці.

У дыпломнай рабоце даследуюцца сацыяльныя праблемы моладзі ва ўмовах рынкавых адносін і выяўляюцца індывідуальныя асаблівасці прафесійных інтарэсаў і схільнасцей да працы ў розных сферах прафесійнай дзейнасці сярод моладзі, што жыве ў звычайных сем'ях і ў сем'ях, якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы.

Аб'ектам даследавання выступаюць падлеткі ва ўзросце ад 15 да 17 гадоў, прадметам – сацыяльная праблема прафесійнага станаўлення асобы маладых людзей ва ўмовах рынкавых адносін. Метадамі даследавання з'яўляліся тэарэтычны аналіз літаратуры і нарматыўна-праўных дакументаў, гутарка, тэсціраванне.

Выкарыстоўваліся метадыкі: дыферэнцыяльна-дыягнастычны апытальнік Е.А. Клімава, «Карта інтарэсаў» А.Ё. Галамштока, «Вызначэнне прафесійнага тыпу асобы» Д. Холанда, самастойна распрацаваная анкета.

Вызначаны асноўныя сацыяльныя праблемы, выяўлены схільнасці да работы ў розных відах прафесійнай дзейнасці, вызначаны асаблівасці прафесійных інтарэсаў у маладых людзей, прааналізаваны прафесійныя тыпы асобы сярод маладых людзей, вызначана ўзаемасувязь паміж прафесійным самавызначэннем і ўмовамі пражывання.

У працы даюцца рэкамендацыі па выкарыстанню рэзультатаў у розных галінах сацыяльнай сферы: стварэнне прафарыентацыйнага кірунку ў аб'ектах сацыяльнай інфраструктуры; арганізацыя розных семінараў, лекцый, заняткаў, скіраваных на прафесійную арыентацыю ва ўмовах станаўлення рынкавых адносін.

ESSEY

This is the work of 81 pages, including 10 illustrations, 3 tables, 50 sources, 8 applications.

Key words: youth, social problems, marketable relations, economy, state youth policy in the Republic of Belarus, professional self-determination of youth, ability to work in various kinds of professional activity.

In the graduate work are investigated the social problems of youth in the conditions of marketable relations and are found individual characteristics of professional interests and ability to work in various spheres of professional activity among young people living in ordinary families and in families in a socially dangerous situation.

The object of the study is adolescents aged between 15 and 17 years, the subject is the social problem of the professional development of the personality of young people in marketable conditions.

The methods of the research were theoretical analysis of literature and normative legal documents, conversation, testing.

The following methods were used: differential diagnostic questionnaire by E.A. Klimova, "Map of Interests" by A.E. Golomshtok, "Determination of the professional type of personality" by D. Holland and self-developed questionnaire.

The main social problems are identified, are found ability to work in various types of professional activity, are determined features of professional interests by young people, are analyzed professional types of personality among young people, and is determined the relationship between professional self-determination and family living conditions.

The graduate work are given recommendations for using of results in various branches of the social sphere: the creation of a vocational orientation in social infrastructure facilities; organization of various seminars, lectures, classes which help to choose the right professional orientation in the conditions of the formation of marketable economy relations.

РЕФЕРАТ

Дипломная работа объемом 81 страница, в том числе 10 иллюстраций, 3 таблицы, 50 источников, 8 приложений.

Ключевые слова: молодежь, социальные проблемы, рыночные отношения, экономика, государственная молодежная политика в Республике Беларусь, профессиональное самоопределение молодежи, склонности к работе в различных видах профессиональной деятельности.

В дипломной работе исследуются социальные проблемы молодежи в условиях рыночных отношений и выявляются индивидуальные особенности профессиональных интересов и склонностей к работе в различных сферах профессиональной деятельности среди молодежи, проживающей в обычных семьях и в семьях, находящихся в социально опасном положении.

Объектом исследования выступают подростки в возрасте от 15 до 17 лет, предметом – социальная проблема профессионального становления личности молодых людей в условиях рыночных отношений.

Методами исследования являлись теоретический анализ литературы и нормативно-правовых документов, беседа, тестирование.

Использовались методики: дифференциально-диагностический опросник Е.А. Климова, «Карта интересов» А.Е. Голомштока, «Определение профессионального типа личности» Д. Холланда, самостоятельно разработанная анкета.

Определены основные социальные проблемы, выявлены склонности к работе в различных видах профессиональной деятельности, определены особенности профессиональных интересов у молодых людей, проанализированы профессиональные типы личности среди молодых людей, определена взаимосвязь между профессиональным самоопределением и условиями проживания в семье.

В работе даются рекомендации по применению результатов в различных отраслях социальной сферы: создание профориентационного направления в объектах социальной инфраструктуры; организация различных семинаров, лекций, занятий, направленных профессиональную ориентацию в условиях становления рыночных отношений экономики.